

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud: T.Mereuță)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Panov, L.Pruteanu, I.Țurcanu)

DECIZIE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Budeanu Chiril,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bulat Dina împotriva
lui Budeanu Chiril cu privire la evacuarea din bunul imobil, compensarea cheltuielilor
de judecată,
împotriva încheierii din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 iulie 2019 Bulat Dina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui
Budeanu Chiril cu privire la evacuarea din bunul imobil, compensarea cheltuielilor de
judecată.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central
acțiunea a fost admisă. S-a evacuat Budeanu Chiril împreună cu toate bunurile
personale din imobilul cu nr. cadastral XXXXX, teren XXXXX, casa de locuit
XXXXX construcție accesorie, toate situate în satul XXXXX. S-a încasat de la
Budeanu Chiril în beneficiul Dinei Bulat cheltuieli de judecată în sumă de 100 de lei,
taxa de stat și suma de 6336 de lei, cheltuieli pentru asistență juridică.

La 07 august 2020 Budeanu Chiril a depus cerere de apel, solicitând casarea
hotărârii primei instanțe, repunerea cererii de apel în termen, invocând că nu a cunoscut
despre existența litigiului dat și nici a hotărârii contestate, despre care a aflat la data de
31 iulie 2019. Totodată, a indicat că în perioada de la 08 mai 2019-16 iunie 2020 s-a
aflat peste hotarele Republicii Moldova, fapt ce se confirmă prin copia pașaportului din
care rezultă data traversării frontierei de stat și revenirii în țară.

A susținut că deși reclamanta Bulat Dina cunoștea despre faptul dat, nu i-a
comunicat despre inițierea unei acțiuni în judecată, citația fiind recepționată de o altă
persoană.

A afirmat că a făcut cunoștință cu cererea de chemare în judecată și întregul dosar,
inclusiv hotărârea contestată abia la data de 06 august 2020.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea
depusă de Budeanu Chiril cu privire la repunerea în termen a cererii de apel. S-a
restituit cererea de apel depusă de Budeanu Chiril împotriva hotărârii Judecătoriei

Hâncești, sediul Central din 28 octombrie 2019, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 10 decembrie 2020 Budeanu Chiril a depus recurs împotriva încheierii din 10 noiembrie 2020 a instanței de apel, solicitând casarea încheierii recurate și admiterea cererii de repunere în termen a apelului.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept procedural, iar circumstanțele importante pentru cauză nu au fost elucidate pe deplin.

Consideră că, instanța de apel eronat și nemotivat a refuzat repunerea în termen a cererii de apel, or, în perioada 08 mai 2019-17 iunie 2020 nu a fost în țară, faptul dat a fost probat prin copiile pașaportului, biletului de avion cât și răspunsul eliberat de Poliția de Frontieră.

Mai mult ca atât, instanța de apel eronat a interpretat prevederile art.105 alin.(6) CPC, deoarece semnătura de pe avizul de recepție nu este a recurentului, or citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Astfel, consideră recurentul că, deoarece dovada notificării despre ședința de judecată a instanței de fond lipsește, iar pe aviz lipsește semnătura lui Budeanu Chiril, se constată că notificarea în adresa pârâtului a fost efectuată cu încălcarea prevederilor legale, prin urmare nu a fost respectat principiul contradictorialității și egalității armelor.

Recurentul a invocat prevederile art. 20 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 18 noiembrie 2020 (f.d.54), însă materialele dosarului lipsește dovada recepționării încheierii recurate.

Astfel, recursul declarat de Budeanu Chiril la 10 decembrie 2020 este în termen.

La data de 22 ianuarie 2021, în adresa intimatei Bulat Dina a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Budeanu Chiril, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.70).

Prin referința depusă la 04 februarie 2021 Bulat Dina, reprezentată de avocatul Vitalie Eremia a solicitat respingerea recursului depus de Budeanu Chiril, respingerea cererii de repunere a apelului în termen și a restitui cererea de apel ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central acțiunea a fost admisă.

La 07 august 2020 Budeanu Chiril a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, repunerea cererii de apel în termen, invocând că nu a cunoscut despre existența litigiului dat și nici a hotărârii contestate.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de Budeanu Chiril cu privire la repunerea în termen a cererii de apel. S-a restituit cererea de apel depusă de Budeanu Chiril împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 28 octombrie 2019, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

A concluzionat că prezenta cauză cade sub incidența prevederilor art.276² - art.276⁴ CPC, fapt care nu implică obligația instanței de citare a părților în ședința judiciară.

Astfel, instanța de apel a reținut că, din înscrisurile anexate la materialele cauzei se constată că cu titlu de probă care justifică omiterea termenului apelantul Budeanu Chiril a anexat la dosar copia pașaportului (f.d.34) din care rezultă că la data de 08 mai 2019 a ieșit din țară, dar care nu constituie o probă admisibilă și pertinentă în sensul art.121 CPC, în condițiile în care nu reflectă în volum deplin informația cu referire la toate intrările și ieșirile din țară în perioada vizată, ceea ce nu demonstrează că Budeanu Chiril în perioada nominalizată nu s-a aflat în Republica Moldova și ceea ce nu constituie un temei legal de repunere în termen.

În același timp, reieșind din informația publicată pe portalul instanțelor de judecată Colegiul civil menționează că dispozitivul hotărârii din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central a fost publicată pe acest portal la data de 13 noiembrie 2019, iar apelul a fost declarat la data de 07 august 2020.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată ca fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța

(judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1),(3)și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa pârâtului Budeanu Chiril, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile articolului menționat, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că, conform avizului de recepție (f.d.17) Budeanu Chiril a fost legal citat în ședința judiciară.

Deci instanța de apel întemeiat a concluzionat că, potrivit art.105 alin.6 CPC, persoana care a primit citația este obligată să o înmîneze destinatarului cât mai curînd posibil. Astfel, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Cât privesc argumentele recurentului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, cele menționate mai sus confirmă indubitabil faptul că Budeanu Chiril trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor

procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că Budeanu Chiril a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanctiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Budeanu Chiril și de a menține încheierea din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Budeanu Chiril.

Se menține încheierea din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bulat Dina împotriva lui Budeanu Chiril cu privire la evacuarea din bunul imobil, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru